

# Spis treści

|                                                 |        |
|-------------------------------------------------|--------|
| Przedmowa do drugiego wydania .....             | X      |
| Przedmowa do pierwszego wydania .....           | XI     |
| Podziękowania .....                             | XIII   |
| <br>1. Teorie i kontrowersje .....              | <br>1  |
| Wprowadzenie .....                              | 1      |
| Badania nad religią .....                       | 3      |
| Pochodzenie religii .....                       | 13     |
| Próby zdefiniowania pojęcia „religia” .....     | 20     |
| Wnioski .....                                   | 28     |
| Przypisy .....                                  | 28     |
| Źródła i polecana literatura .....              | 32     |
| <br>2. Ciało jako symbol .....                  | <br>38 |
| Wprowadzenie .....                              | 38     |
| Symboliczna klasyfikacja i ciało .....          | 39     |
| Trenowanie ciała i kontrola społeczna .....     | 54     |
| Symbole osobiste i kulturowe .....              | 60     |
| Wnioski .....                                   | 63     |
| Przypisy .....                                  | 64     |
| Źródła i polecana literatura .....              | 65     |
| <br>3. Podtrzymywanie i przekształcanie granic: |        |
| polityka religijnej tożsamości .....            | 69     |
| Wprowadzenie .....                              | 69     |
| Czystość rytualna i granice społeczne .....     | 72     |
| Negocjowanie tożsamości .....                   | 76     |
| Kwestionowanie granic .....                     | 81     |
| Wnioski .....                                   | 87     |
| Przypisy .....                                  | 88     |
| Źródła i polecana literatura .....              | 88     |

|                                                               |     |
|---------------------------------------------------------------|-----|
| 4. Płeć biologiczna, płeć kulturowa i sacrum .....            | 91  |
| Wprowadzenie .....                                            | 91  |
| Kobiety w antropologii: badaczki i informatorki .....         | 93  |
| Refleksyjność i płeć kulturowa .....                          | 98  |
| Badania nad płcią kulturową .....                             | 102 |
| Wnioski .....                                                 | 111 |
| Przypisy .....                                                | 112 |
| Źródła i polecana literatura .....                            | 113 |
| 5. Religia, kultura i środowisko .....                        | 118 |
| Wprowadzenie .....                                            | 118 |
| Kosmologia .....                                              | 119 |
| Mitologia, płeć kulturowa i środowisko .....                  | 128 |
| Totemizm i czas przodków .....                                | 136 |
| Wnioski .....                                                 | 142 |
| Przypisy .....                                                | 143 |
| Źródła i polecana literatura .....                            | 144 |
| 6. Teoria rytuału, obrzędy przejścia i przemoc rytualna ..... | 149 |
| Wprowadzenie .....                                            | 149 |
| Czym jest rytuał? .....                                       | 151 |
| Obrzędy przejścia .....                                       | 159 |
| Przemoc rytualna .....                                        | 174 |
| Wnioski .....                                                 | 181 |
| Przypisy .....                                                | 182 |
| Źródła i polecana literatura .....                            | 183 |
| 7. Szamanizm .....                                            | 188 |
| Wprowadzenie .....                                            | 188 |
| Różne koncepcje badań nad szamanizmem .....                   | 189 |
| Arktyczny szamanizm .....                                     | 195 |
| Szamanizm na uprzemysłowionym Zachodzie .....                 | 205 |
| Wnioski .....                                                 | 210 |
| Przypisy .....                                                | 211 |
| Źródła i polecana literatura .....                            | 213 |
| 8. Czary i złe oko .....                                      | 216 |
| Wprowadzenie .....                                            | 216 |
| Czary w Afryce .....                                          | 219 |
| Czary w rolniczej Francji .....                               | 228 |
| Złe oko .....                                                 | 231 |
| Debata o mentalności .....                                    | 237 |
| Przypisy .....                                                | 247 |
| Źródła i polecana literatura .....                            | 250 |

|                                            |     |
|--------------------------------------------|-----|
| 9. Pielgrzymowanie .....                   | 256 |
| Wprowadzenie .....                         | 256 |
| Sposoby badania zjawiska pielgrzymki ..... | 257 |
| Polityka religijnej syntezy .....          | 271 |
| Wnioski .....                              | 278 |
| Przypisy .....                             | 280 |
| Źródła i polecana literatura .....         | 282 |
| 10. Mit .....                              | 287 |
| Wprowadzenie .....                         | 287 |
| Mit i rytuał .....                         | 289 |
| Malinowski i funkcja mitu .....            | 292 |
| Siła mitu .....                            | 296 |
| Strukturalna analiza mitu .....            | 301 |
| Monomit Josepha Campbella .....            | 306 |
| Historia, mit i pamięć .....               | 312 |
| Wnioski .....                              | 320 |
| Przypisy .....                             | 320 |
| Źródła i polecana literatura .....         | 323 |
| Aneks: źródła filmowe i filmy wideo .....  | 327 |
| Indeks .....                               | 345 |